

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีที่ใช้ปฏิบัติงานสอบบัญชี ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตการศึกษา

ทำการศึกษาด้านแนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีที่ใช้ปฏิบัติงานสอบบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

2. วิธีการศึกษา

2.1 แหล่งข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้ศึกษารวบรวมจากการออกแบบสอบถามให้กับผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานสอบบัญชีอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งหมด 35 ราย ตามที่ได้เปิดเผยที่อยู่ไว้ในทะเบียนรายชื่อและที่อยู่ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ณ กรมทะเบียนการค้า พาณิชยจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี ศึกษาจากการค้นคว้าหนังสือ วารสาร เอกสารประกอบการสัมมนา การประชุม บทความทางวิชาการต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ ผู้สอบบัญชีที่ให้บริการด้านการสอบบัญชีให้กับนิติบุคคลต่างๆ และมีสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งหมด 35 ราย ตามที่ได้เปิดเผยที่อยู่ไว้ในทะเบียนรายชื่อและที่อยู่ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ณ กรมทะเบียนการค้า พาณิชยจังหวัดเชียงใหม่ โดยการแจกแบบสอบถามนั้นผู้ศึกษาจะไม่ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างของประชากรเพื่อทำการศึกษา กล่าวคือ ผู้ศึกษาจะใช้ประชากรที่เป็นผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานสอบบัญชีอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งหมด 35 ราย แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล 100% ซึ่งพบว่าในจำนวนนี้ผู้สอบบัญชีบางส่วนได้เสียชีวิตไปแล้ว หรือยังมีชีวิตอยู่แต่ไม่ได้ปฏิบัติงานสอบบัญชี ดังนั้น จึงมีการแจกแบบสอบถามเพิ่มเติมกับผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานสอบ

บัญชีอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่อีกจำนวนหนึ่งที่ไม่ประสงค์จะเปิดเผยที่อยู่ไว้ในทะเบียน รายชื่อและที่อยู่ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ณ กรมทะเบียนการค้า พาณิชยจังหวัดเชียงใหม่

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยได้แบ่งโครงสร้างแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี เพื่อลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชี
- ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆของผู้สอบบัญชี ที่มีต่อแนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดจากการตอบแบบสอบถามมาทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS FOR WINDOW (Statistical Package for the Social Science) และจะนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ในลักษณะสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะต่างๆ ไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลใช้ค่าสถิติ และอักษรย่อ ดังนี้

- ตารางความถี่ (Frequency)
- ค่าความนิยม (Mode)
- ค่าร้อยละ (Percent)
- ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

สำหรับข้อมูลที่รวบรวมจากผู้สอบบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ใช้แบบสอบถามวัด 2 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความเห็นเกี่ยวกับความหมายของความเสี่ยงในการสอบบัญชี
2. ระดับการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

1. ระดับความเห็นเกี่ยวกับความหมายของความเสี่ยงในการสอบบัญชี

1. ระดับความเห็นเกี่ยวกับความหมายของความเสี่ยงในการสอบบัญชี การวัดระดับความเห็นเกี่ยวกับ ความหมายของความเสี่ยงในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ พิจารณาเป็น 5 ระดับ ตามเครื่องมือ Linkert Scales มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ระดับความเห็นของผู้สอบบัญชี	คะแนน
เห็นด้วยมาก	5
เห็นด้วยค่อนข้างมาก	4
เห็นด้วย	3
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วย	1

2. ระดับการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี การวัดระดับการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี โดยพิจารณาจาก ปัจจัยเสี่ยงที่ผู้สอบบัญชีใช้ประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามเครื่องมือ Linkert Scales มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ระดับการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี	คะแนน
สูงที่สุด หรือใช้มากที่สุด	5
สูง หรือใช้มาก	4
ปานกลาง หรือใช้	3
ต่ำ หรือใช้น้อย	2
ต่ำที่สุด หรือใช้น้อยที่สุด	1

สำหรับการแปรผลข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามทั้ง 2 ระดับข้างต้นนั้น ได้ กำหนดเกณฑ์การแปรผลโดยพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณ อาศัยหลักของ Millers (1970) กำหนดขนาดของชั้นจากค่าคะแนนเฉลี่ยช่วงชั้น (Weight Mean Score) ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ซึ่งสามารถแบ่งช่วงคะแนนและทำการแปลความหมายตามระดับการวัด ทั้ง 2 ระดับได้ดังต่อไปนี้

1. ช่วงคะแนนและการแปลความหมายของ ระดับความเห็นเกี่ยวกับ ความหมายของความเสี่ยงในการสอบบัญชี

2. ช่วงคะแนนและการแปลความหมายของระดับการประเมินความเสี่ยง ในการสอบบัญชี

1. ช่วงคะแนนและการแปลความหมายของ ระดับความเห็นเกี่ยวกับ ความหมายของความเสี่ยงในการสอบบัญชี

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
5.00 - 4.21 คะแนน	ผู้สอบบัญชีมีระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับสูงที่สุด
4.20 - 3.41 คะแนน	ผู้สอบบัญชีมีระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับสูง
3.40 - 2.61 คะแนน	ผู้สอบบัญชีมีระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
2.60 - 1.81 คะแนน	ผู้สอบบัญชีมีระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับต่ำ
1.80 - 1.00 คะแนน	ผู้สอบบัญชีมีระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับต่ำที่สุด

2. ช่วงคะแนนและการแปลความหมายของระดับการประเมินความ เสี่ยงในการสอบบัญชี

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
5.00 - 4.21 คะแนน	มีการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงที่สุด
4.20 - 3.41 คะแนน	มีการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง
3.40 - 2.61 คะแนน	มีการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง
2.60 - 1.81 คะแนน	มีการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ
1.80 - 1.00 คะแนน	มีการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำที่สุด

2.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเป็นผู้รวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ทำการแจกแบบสอบถามไปยังผู้สอบบัญชีดังกล่าวด้วยตัวเองทั้งสิ้น 35 ฉบับ และมีระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม - 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 จากนั้นผู้ศึกษาจึงนำแบบสอบถามมาลงรหัสเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป